

# Ιραν: ένα στοιχείο για επανάσταση

*Του Hamid Mohseni, Ιρανο- γερμανού freelancer δημοσιογράφου εγκατεστημένου στο Βερολίνο, που ασχολείται με τα δίκτυα αλληλεγγύης με το Ιραν από την εξέγερση του 2009.*

Το Ιράν έχει ταρακουνηθεί από νέα κύματα διαδηλώσεων. Εδώ και δύο εβδομάδες σε πάνω από εκατό κωμοπόλεις και πόλεις ο κόσμος έχει βγει στον δρόμο για να διαδηλώσει ενάντια στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιραν (IRI) -τίποτα λιγότερο. Είναι οργανωμένοι με ένα δυνατό αλλά εμφανώς συντριπτικό μηχανισμό ασφαλείας, καταστρέφοντας ποικίλα σύμβολα του κυρίαρχου συστήματος και καταλαμβάνοντας κυβερνητικά γραφεία ή ελέγχοντας προσωρινά ολόκληρες κωμοπόλεις όπως την κατοικημένη Oshnaviyeh. Περισσότεροι από εκατό άνθρωποι φέρεται πως έχουν σκοτωθεί ήδη και χιλιάδες έχουν συλληφθεί. Ήδη, οι διαδηλώσεις του Σεπτέμβρη του 2022 περιλαμβάνουν και ενεργούν από μόνες τους ως επαναστατικές και φοβίζουν το Ιρανικό καθεστώς και τη βαθιά σεξιστική του ιδεολογία: γυναίκες βγάζουν την υποχρεωτική μαντίλα αφήνοντας ξεκάθαρα το στίγμα τους στις διαδηλώσεις. Αυτό το κύμα διαδηλώσεων είναι φεμινιστικό, προοδευτικό και δημοκρατικό.

Αφορμή για τις διαδηλώσεις υπήρξε ο θάνατος της 22χρονης Mahsa Jina Amini, μιας Ιρανής-Κούρδισσας γυναίκας που πέθανε όντας σε αστυνομική κράτηση. Την πλησίασε η ιρανική «αστυνομία ηθικής» στην Τεχεράνη για θέμα που αφορούσε στη μαντίλα της και συνελήφθη. Η κατηγορία ήταν πως φαινόταν πολλά μαλλιά, ότι αυτό είναι «μη ισλαμικό» και «αδιάκριτο». Της δόθηκε εντολή να περάσει υπό αστυνομική επιτήρηση στην φυλακή Evin ως «εκπαιδευτικό μέτρο». Όταν απελευθερώθηκε, η Amini βρισκόταν σε κώμα και πέθανε στο νοσοκομείο τρεις ημέρες αργότερα. Οι ιρανικές αρχές ισχυρίζονται πως η Amini πέθανε λόγω επιληπτικής κρίσης μετά από ανακοπή καρδιάς, και πως έπασχε από ήδη υπάρχοντα προβλήματα υγείας- η κλασική αιτία για

θανάτους από βασανιστήρια. Αυτόπτες μάρτυρες λένε πως κατά τη διάρκεια της σύλληψής της, το κεφάλι της κοπανήθηκε στο καπό του αυτοκινήτου. Άλλες γυναίκες που βρίσκονταν στην ίδια φυλακή εκείνη την περίοδο είπανε μετά την απελευθέρωσή της πως «Σκότωσαν κάποιον εκεί μέσα».

Η οικογένεια της Amini ξεκαθάρισε σε μία συνέντευξη πως η κατάσταση της υγείας της κόρη τους ήταν καλή. Υψηλής αξιοπιστίας ειδικοί στον χώρο της υγείας χαρακτήρισαν αμφίβολο το ενδεχόμενο θανάτου από καρδιακή προσβολή. Η αξονική τομογραφία της Amini υποδεικνύει καθαρά την εγκεφαλική αιμορραγία ως αιτία του θανάτου. Για τους διαδηλωτές ήταν ξεκάθαρο από την αρχή: μια νέα κοπέλα δολοφονήθηκε από υπηρέτες του κράτους λόγω ενός κομματιού υφάσματος ή «για μερικές τούφες μαλλιών» (δήλωση μητέρας Amini στην κηδεία). Αρχικά, πραγματοποιήθηκαν συγκεντρώσεις στα κουρδικά τμήματα του Ιράν, ειδικά στην πρωτεύουσα Sanandaj (τόπος κατοικίας της Amini), αλλά μέσα σε ώρες οι διαδηλώσεις πήραν πανεθνική διάσταση και η εικόνα της Amini και τα hashtags #Iran Protests 2022 και #MahshaAmini έγιναν viral στον ψηφιακό κόσμο. Εκατομμύρια ιρανές γυναίκες γνωρίζουν αυτήν την κακοποίηση είτε την έχουν βιώσει ήδη από πρώτο χέρι είτε έχουν γίνει μάρτυρες σε αδερφές, θείες, μητέρες, φίλες. Επίσης, και οι Ιρανοί άντρες βιώνουν μπροστά στα μάτια τους το πως οι γυναίκες χλευάζονται, πως τις προσβάλλουν, χτυπάνε, συλλαμβάνουν και βασανίζουν με τον χειρότερο τρόπο οι συντηρητικοί πιστοί του καθεστώτος όπως και αυτήν η «αστυνομία ηθικής» για ένα κομμάτι ρούχο.

## **Ένα κομμάτι ύφασμα γεμάτο νόημα**

Η μαντίλα στο Ιράν είναι πολύ περισσότερο από ένα κομμάτι ύφασμα. Είναι το κλειδί για την κατανόηση της ιδεολογίας της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιραν και το πιο σημαντικό αντικείμενο του μεγαλύτερου και σημαντικότερου κοινωνικού και γυναικείου κινήματος της χώρας. Στην προ Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιραν εποχή ο Shah -ένας δυτικά προσανατολισμένος,

εξουσιαστικός «μοντερνιστής από από τα κάτω», απαγόρευσε την χρήση της μαντίλας. Στην επανάσταση κατά της μοναρχίας του 1979 που από πολλές διαφορετικές δυνάμεις της χώρας ερμηνεύτηκε εκ νέου ως σύμβολο κατά του Shah: πολλές γυναίκες, συμπεριλαμβανομένου αριστερές, προοδευτικές, και καθαρά φεμινίστριες, τη φορούσαν για λόγους στρατηγικής-ήταν ένα σύμβολο αντίστασης. Μετά την επανάσταση, οι mullahs και ο επικεφαλής του Khomeini εξασφάλισαν δύναμη μέσα από μαζική δύναμη κατά των προηγούμενων συμμάχων τους. Μέσα από απαγορεύσεις οργανώσεων και κομμάτων, εγκλεισμούς και μαζικές εκτελέσεις, κατέστρεψαν τα προηγούμενως δυνατά κομμουνιστικά κόμματα και εξασφάλισαν διακυβέρνηση για τον εαυτό τους. Η υποχρεωτική μαντίλα τώρα δεν ήταν πια εργαλείο αντίστασης• ο νέος νόμος ανάγκασε τις γυναίκες να την φορούν -ενώ η άρνηση ερμηνευόταν ως πίστη στο Shah και στιγματίζαν αυτές τις γυναίκες ως επαναστάτριες και προδότρες. Η εικόνα τους για τις γυναίκες είχε χαρακτηριστεί από την υποστηρικτική συντροφιά των ανδρών της ιστορίας, που χρεωνόταν όλες τις αναπαραγωγικές δουλειές της οικογένειας. Πάραυτα, όφειλε να ελέγχει τον εαυτό της έντονα γιατί ταυτόχρονα, οι γυναίκες ήταν υπεύθυνες για οποιαδήποτε ηθική διαφθορά, συνήθως σεξουαλική, των ανδρών. Ειδικά τα μαλλιά αλλά και το σώμα θεωρούταν αποπλανητικά για τους άνδρες, και γι αυτό έπρεπε να καλυφθούν. Μέσω των γυναικών, οι mullahs ελέγχουν την κοινωνία. Προκειμένου να δώσουν έμφαση στην σημαντικότητα του ελέγχου αυτού και της μαντίλας ο Khomeini είπε μια φορά: “αν η ισλαμική επανάσταση έχει ως αποτέλεσμα μόνο το κάλυμμα των γυναικών, τότε αυτό είναι αρκετό για την επανάσταση”. Έτσι, η μαντίλα έγινε το πιο σημαντικό σύμβολο του γυναικείου κινήματος στην μετεπαναστατική εποχή. Παρόλο που ήταν το πιο σημαντικό μέτρο στα ματιά του Khomeini, βίωσε αντίσταση, που περιέλαβε μαζική διαδήλωση την 8η Μάρτη του 1979 από τη μεριά του γυναικείου κινήματος, που τουλάχιστον καθυστέρησε την εδραίωση της μαντίλας. Ακόμη κι όταν εγκαταστάθηκε η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιραν, οι γυναίκες σκανδάλιζαν ξανά και ξανά την βαθιά σεξιστική πραγματικότητα της ζωής στο Ιραν. Φυσικά αυτό περιελάμβανε περισσότερα στοιχεία από έναν κώδικα ντυσίματος:

δικαιώματα στον γάμο και το διαζύγιο, το δικαίωμα να έχουν λόγο πέρα από άνδρες, την ελάχιστη ηλικία (εξαναγκαστικού) γάμου, δικαίωμα στην έκτρωση, πολιτική εκπροσώπηση και ούτω καθεξής. Ωστόσο η μαντίλα ως σύμβολο ένωσε την μίζερη, γενικότερη κατάσταση, ειδικά στην καθημερινή ζωή.

Για δεκαετίες οι Ιρανές γυναίκες διεξάγουν έναν αγώνα πολιτικής ανυπακοής και πέτυχαν να φορούν τη μαντίλα πιο χαλαρά και να φαίνονται πιο πολλά μαλλιά, ειδικά σε μεγάλες πόλεις όπως η Τεχεράνη και η Isfahan. Πριν μερικά χρονιά, πραγματοποιήθηκαν καμπάνιες για γυναίκες ώστε να βγαίνουν σε δημόσιους χώρους χωρίς να φορούν μαντίλα καθώς και να βιντεοσκοπούν τον εαυτό τους κάνοντάς το. Τον Δεκέμβριο του 2017 η Vida Moda Vahed -μια γυναίκα της κατώτερης τάξης - σκαρφάλωσε σε ένα κουτί ηλεκτρισμού στο φημισμένο “δρόμο της επανάστασης” στην Τεχεράνη, αφαίρεσε την μαντίλα της και την κούνησε σε έναν στύλο: μια εντυπωσιακή εικόνα που γύρισε τον κόσμο και σήμερα μοιάζει να είναι προφητική. Διότι σήμερα στο τρέχον κίνημα διαδηλώσεων η αφαίρεση της μαντίλας και η έντονη παρουσία των γυναικών στις πρώτες γραμμές σε όλες τις μορφές δράσης είναι σημάδι που ανεξαρτήτως αποτελέσματος χαρακτηρίζει στο έπακρο το κύμα διαδηλώσεων και προκαλεί μακροχρόνια φθορά στην νομιμότητα της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν – αν υπάρχει ακόμη με αυτή την μορφή σε λίγες εβδομάδες. Είναι ένα χτύπημα στο πρόσωπο για τους ψευτο αριστερο-φιλελευθέρους φεμινιστές που ισχυρίζονται πως ο αγώνας ενάντια στην μαντίλα γίνεται απλώς για “λίγο αέρα στα μαλλιά” και προωθεί

“δυτικές ιδεολογίες”.

## **Μια πυριτιδαποθήκη για χρόνια**

Οι διαδηλώσεις του Σεπτεμβρίου, όπως και τα πρόσφατα κύματα εξεγέρσεων στο Ιράν, δεν έπεσαν από τον ουρανό. Πάνω απ’ όλα, δεν κατανοεί κανείς την ένταση και τον ριζοσπαστισμό τους αν αγνοήσει το πλαίσιο και την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η χώρα πολιτικά και οικονομικά. Πρώτον, το Ιράν έχει ένα σημαντικό “εκ γενετής ελάττωμα”, καθώς το προσωπικό του δεν

έχει την ικανότητα να αντιμετωπίσει πολλά ζητήματα στον πολύπλοκο κόσμο του 21ου αιώνα. Στο πολιτικά ολοκληρωτικό σύστημα της ΙΡΙ, οι λίγες πραγματικά σημαίνουσες θέσεις αποτελούνται αποκλειστικά από ισλαμιστές λόγιους που περνούν από μια αυστηρά κληρική εκπαίδευση.

Δεύτερον, η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιραν είναι εξαιρετικά διεφθαρμένη. Ένα σύμπλεγμα από mullahs και το βιομηχανικό-στρατιωτικό-οικονομικό σύμπλεγμα των φρουρών της Επανάστασης διαιρούν όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας στις λεγόμενες “bonyads”-[1]- προωθούν εντολές, άδειες και αποφάσεις μπρος-πίσω με μοναδικό σκοπό τη μεγιστοποίηση των δικών τους κερδών. Το γιγαντιαίο χάσμα μεταξύ των μελών του κρατικού μηχανισμού και του πληθυσμού έγινε σαφές όχι μόνο εξαιτίας των κυρώσεων: ενώ οι κυβερνώντες δεν κουνήθηκαν ούτε εκατοστό από την πολυτελή ζωή τους, όλο και περισσότεροι άνθρωποι βυθίζονταν σε υπαρξιακές κρίσεις, μη γνωρίζοντας αν θα μπορέσουν να θρέψουν αύριο τους εαυτούς τους και τις οικογένειές τους. Αυτή η κατάσταση συνεχίζει να διαστρεβλώνεται όταν το ΙΡΙ, αναζητώντας συμπάθεια, ανακοινώνει ότι όλοι οι προϋπολογισμοί στη χώρα πρέπει να περικοπούν, αλλά δισεκατομμύρια συνεχίζουν να ρέουν σε υποστηριζόμενες πολιτικές ομάδες και πολιτοφυλακές στην περιοχή για να συνεχίσουν τον πόλεμο δι’ αντιπροσώπων κατά της Δύσης, ιδίως στη

Συρία, το Ιράκ, το Ισραήλ και την Υεμένη.

Τρίτον, οι σημερινές διαμαρτυρίες λαμβάνουν χώρα τη χειρότερη δυνατή στιγμή: ο σημερινός ηγέτης, ο Χαμενεί, έχει αποδυναμωθεί, τόσο από άποψη υγείας όσο και από άποψη χαρισματικότητας. Είναι αξιοσημείωτο ότι δεν έχει σχολιάσει καθόλου τις διαμαρτυρίες, όπως κάνει συνήθως. Ο πρόεδρος Ραΐσι, ο οποίος είναι ούτως ή άλλως αδύναμος και δεν έχει νομιμοποιηθεί πραγματικά από τον πληθυσμό, δεν βρισκόταν καν στη χώρα για μεγάλο χρονικό διάστημα, επειδή αγόραζε αναμνηστικά από τον “Σατανά” κατά τη διάρκεια μιας συνέλευσης του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη[2]. Και τέλος, ο υπερβολικά διογκωμένος

μηχανισμός ασφαλείας, που θεωρούνταν πανίσχυρος, παρουσιάζει ρωγμές. Εξάλλου, μια διαρκής αντεπίθεση εναντίον του ίδιου του πληθυσμού της, όπως διεξάγεται όλο και πιο τακτικά εδώ και αρκετά χρόνια, αφήνει τα σημάδια της. Ήδη έχουν κυκλοφορήσει συχνά (ανεπιβεβαίωτες) φήμες ότι οι δυνάμεις ασφαλείας έχουν κουραστεί να δρουν τόσο βάνανυσα και θανατηφόρα εναντίον συμπολιτών τους που μερικές φορές έχουν δικαιολογημένη ανησυχία να διαμαρτυρηθούν[3]. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των σημερινών διαδηλώσεων, τραβήχτηκαν πλάννα από μονάδες που κυνηγούσαν η μία την άλλη. Κάποιοι αξιωματικοί προφανώς είπαν, ότι δεν μπορούν να επικρατήσουν για πολύ ακόμα τον έλεγχο των διαδηλώσεων. Τις τελευταίες ημέρες, όλο και περισσότερα παιδιά αναπτύσσονται[4] για την αντιμετώπιση των διαδηλώσεων. Όπως τη δεκαετία του 1980, κατά τη διάρκεια του “πολέμου του Κόλπου” κατά του Ιράκ -όπου παιδιά στάλθηκαν στο μέτωπο για να καθαρίσουν ναρκοπέδια με την υπόσχεση να πάνε στον παράδεισο-, έτσι και πάλι το ΙΚΔ επιστρατεύει παιδιά σε έναν άλλο πόλεμο, αυτή τη φορά σε έναν πόλεμο κατά του ίδιου του λαού του.

Επίσης, μέρος της πραγματικότητας των τελευταίων ετών είναι ότι ο λαός του Ιράν είναι τόσο απελπισμένος που η χώρα αυτή πρέπει να περιγραφεί ως πυριτιδαποθήκη. Διάφορες περιστάσεις είναι οι σταγόνες που φέρνουν το βαρέλι να ξεχειλίζει, είτε πρόκειται για πληθωρισμό άνω του 30%[5], είτε για απλησίαστες τιμές τροφίμων ή βενζίνης, είτε για οικολογικές κρίσεις, είτε τώρα για τον θάνατο μιας νεαρής γυναίκας λόγω του χιτζάμπ. Από το 2018, παρατηρείται μια ριζοσπαστικοποίηση, όταν το σύνθημα “μεταρρυθμιστές, συντηρητικοί το παιχνίδι τελείωσε”[6] εκδήλωσε μια κατάφωρη διάρρηξη της εμπιστοσύνης στο πολιτικό σύστημα, το οποίο πλέον δεν μπορεί ούτε καν να προσποιηθεί ότι είναι δημοκρατικό απέναντι στον ίδιο του τον πληθυσμό. Η αντιεξουσιαστική ιρανική “Κολεκτίβα των Σφενδονιστών” διαγιγνώσκει μάλιστα σήμερα ένα “μαζικό κίνημα κατά της έμφυλης, εθνικής και κοινωνικής καταπίεσης του πληθυσμού από το θεοκρατικό καθεστώς”[7].

## Χαρακτήρας των διαδηλώσεων – αλληλεγγύη, φεμινισμός, δημοκρατία

Πράγματι, παρατηρείται μια εντυπωσιακή αλληλεγγύη μεταξύ των διαφόρων εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων. Οι διαμαρτυρίες λαμβάνουν χώρα σε όλο το πολυεθνικό κράτος και υπάρχει σαφής κοινή ανησυχία – αυτό δεν συμβαίνει πάντα. Τα συνθήματα υποδηλώνουν επίσης την ενότητα και την αδελφoσύνη: Δεδομένου ότι ο Αμινί ήταν Κούρδη και στο κουρδικό τμήμα της χώρας είναι πιο έντονες οι διαμαρτυρίες. Ένα από τα κύρια συνθήματα είναι το γνωστό από το Κομπάνι “Jin, Jiyan, Azadi”. Ακούγονται ακόμη και συνθήματα όπως “Κουρδιστάν, είσαι το μάτι και το φως του Ιράν”. Αυτό είναι πραγματικά αξιοσημείωτο, δεδομένου ότι το Ιράν είναι μια χώρα που κάνει μεγάλες διακρίσεις. Όχι μόνο το κράτος αντιμετωπίζει τις εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες (Μπαχάι, Κούρδους, Αζέρους, Τούρκους κ.ο.κ.) σαν πολίτες με χαμηλότερη αξία, αλλά οι διακρίσεις και ο σοβινισμός αναπαράγονται και στην κοινωνία. Τις τελευταίες δεκαετίες, αυτές οι ομάδες ζούσαν τις δικές τους πραγματικότητες παράλληλα η μία με την άλλη- όταν μια ομάδα διαμαρτυρόταν, παρέμενε ως επί το πλείστον απομονωμένη. Το “πράσινο κίνημα” του 2009 είναι ένα καλό παράδειγμα για αυτό- διεξήχθη κυρίως από μια αστική, ρεφορμιστική αστική νεολαία στις μεγαλύτερες πόλεις, οι μειονότητες στις διάφορες συνοριακές περιοχές του Ιράν δεν συμμετείχαν ποτέ – έτσι δύσκολα θα μπορούσε κανείς να μιλήσει για πανεθνικά κινήματα. Αυτή τη φορά είναι διαφορετικά και δεν είναι κάποια ομάδα που τροφοδοτεί και ουσιαστικά ηγείται των διαδηλώσεων, από όλες τις ομάδες είναι οι Κούρδοι με έναν πολύ προοδευτικό πυρήνα. Και όταν, σε αυτή την κατάσταση, οι γυναίκες είναι σαφώς στην πρώτη γραμμή αυτών των διαδηλώσεων σε όλη τη χώρα, σκίζοντας το μισητό χιτζάμπ από τα κεφάλια τους, τότε μπορεί κανείς να μιλήσει για μια επαναστατική πτυχή μέσα στις διαδηλώσεις, και τότε ο φόβος και ο τρόμος είναι εγγυημένος μέσα στο ΙΚΔ και δικαίως.

Ως εξόριστος Ιρανός, γράφοντας αυτό το κείμενο σας ικετεύω:

προσέξτε τους εξόριστους Ιρανούς και την ατζέντα τους – μάλλον την προπαγάνδα. Δύο μεγαλύτερες ομάδες μάχονται για την ηγεμονία αυτών των διαδηλώσεων από το εξωτερικό, οι Μουτζαχεντίν του λαού με την ηγεσία τους να κάθεται στο Παρίσι και οι μοναρχικοί με τον “διάδοχο του θρόνου”, τον πρίγκιπα του βασιλιά που στάλθηκε στην κόλαση στην επανάσταση του 1979, να κάθεται στις ΗΠΑ με στενούς δεσμούς με την εκεί κυβέρνηση. Έχουν πόρους, μέσα ενημέρωσης και προσπαθούν να καταλάβουν τις διαδηλώσεις αλληλεγγύης σε όλο τον κόσμο, ειδικά στις ΗΠΑ, τον Καναδά και το Ηνωμένο Βασίλειο. Όλοι οι εξόριστοι Ιρανοί, αλλά κυρίως οι μοναρχικοί, έχουν την τάση να βάζουν τη σφραγίδα τους στις διαδηλώσεις στο Ιράν. Στα μέσα ενημέρωσης που διαθέτουν επιλέγουν ορισμένες σκηνές και γράφουν δηλώσεις, επαινώντας τον γενναίο λαό του Ιράν και εκφράζοντας την αλληλεγγύη τους. Όταν αυτοί οι άνθρωποι προσπαθούν να εξηγήσουν τι “θέλουν πραγματικά” οι γενναίοι διαδηλωτές στο Ιράν, προσπαθούν να τους καταλάβουν πολιτικά και βλέπουν τη μάχη στο Ιράν με τον πιο επικίνδυνο τρόπο. Φυσικά, υπάρχουν άνθρωποι στο Ιράν που συμπαθούν αυτές τις ομάδες. Παρ’ όλα αυτά, οι Ιρανοί έχουν βαρεθεί όλη αυτή την προπαγάνδα της εξορίας και δικαίως λένε: εσείς εκεί έξω στις άνετες κατοικίες σας στη Δύση να σιωπήσετε, εμείς ρισκάρουμε τις ζωές μας εδώ. Έτσι, παρά τις όποιες προσπάθειες χειραγώγησης των εικόνων από τις διαδηλώσεις στο Ιράν με τρόπο, ώστε ο λαός να φωνάζει για να έρθει ο πρίγκιπας και να κυβερνήσει τη χώρα, η πραγματικότητα φαίνεται διαφορετική: φωνάζονται πολύ ριζοσπαστικά αλλά και προοδευτικά συνθήματα, όπως “ψωμί, δουλειά, ελευθερία”, το οποίο είναι ένα κοινωνικό αίτημα που ανέπτυξε δημοτικότητα κατά τη διάρκεια της εξέγερσης των φτωχών 2017/2018. Ένα άλλο μεγάλο σύνθημα είναι το “θάνατος στον καταπιεστή – είτε πρόκειται για τον σάχη είτε για τον ηγέτη [του ΙΡΙ]”. Τα μέσα ενημέρωσης που αναφέρθηκαν παραπάνω δεν προβάλλουν ποτέ αυτά τα συνθήματα στην κάλυψή τους.

Πέρα από τα συνθήματα, η ανάλυση των σημερινών μορφών διαμαρτυρίας παραπέμπει σε μια παρόμοια, προοδευτική και δημοκρατική κατεύθυνση. Μέχρι αυτή τη στιγμή, οι συγκρούσεις



στους δρόμους και η αντίσταση στην καθημερινή ζωή συνεχίζονται σε πολλές πόλεις και δήμους. Και όμως, όπως έχει φανεί ακόμη και σε ευρωπαϊκές χώρες, η μαχητικότητα από μόνη της δύσκολα οδηγεί σε μια πραγματική αλλαγή, και σίγουρα όχι σε μια επανάσταση. Ιδιαίτερα στην περίπτωση του Ιράν, όπου η ηγεσία του IRI έχει πει πολλές φορές: δεν πάμε πουθενά, μετά από εμάς έρχεται καμένο έδαφος. Όσον αφορά τον μηχανισμό ασφαλείας τους ο οποίος είναι σχεδιασμένος να συντρίψει κάθε διαμαρτυρία και εξέγερση όπως σχεδόν καμία άλλη χώρα στον κόσμο – μια καθαρή μάχη στους δρόμους κερδίζεται ως επί το πλείστον από το IRI. Ακόμα και αν οι ιρανικές μονάδες κουραστούν ή μπορεί να γίνουν ανασφαλείς επειδή σφάζουν τους δικούς τους ανθρώπους, το IRI μπορεί να καλέσει πολιτοφυλακές από το Λίβανο και την Παλαιστίνη, που λατρεύουν να ειρωνεύονται το ρατσισμό τους και να σκοτώσουν μερικούς επαναστατημένους Ιρανούς. Ο λαός στο Ιράν το γνωρίζει αυτό και το έχει βιώσει οδυνηρά.

Γι' αυτό τις τελευταίες ημέρες γράφονται και διαδίδονται καλέσματα για απεργίες και μποϊκοτάζ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι κανένα ανεξάρτητο συνδικάτο ή πολιτική ομάδα δεν επιτρέπεται, οι ομάδες που καλούν σε τέτοιου είδους διαμαρτυρίες συνήθως λειτουργούν υπόγεια ή, σε σπάνιες περιπτώσεις, γίνονται ανεκτές λόγω της δημοτικότητάς τους, όπως το ανεξάρτητο συνδικάτο των εκπαιδευτικών, το οποίο είναι πολύ ενεργό τα τελευταία χρόνια και δημιουργεί καλές διασυνδέσεις με εργαζόμενους από άλλους τομείς. Μπορεί να γίνονται ανεκτές, αλλά μετά από κάθε δράση πολλοί ακτιβιστές συλλαμβάνονται – οπότε κατά κάποιον τρόπο, πρέπει επίσης να λειτουργούν υπόγεια. Ήταν οι πρώτοι που κάλεσαν σε γενική απεργία, στη συνέχεια ακολούθησαν ομάδες φοιτητών και περίπου δέκα πανεπιστήμια μποϊκοτάρονται και χρησιμοποιούνται για διαμαρτυρίες, ακόμη και ορισμένοι εργαζόμενοι στους πολύ σημαντικούς τομείς του πετρελαίου αρχίζουν να προετοιμάζονται για απεργία, καθώς και φορτηγατζήδες, οδηγοί λεωφορείων, εκπαιδευτικοί, ακαδημαϊκοί και πολλοί εργαζόμενοι στο λιανικό εμπόριο σχεδιάζουν το ίδιο. Αυτού του είδους η οργάνωση είναι δημοκρατική και φιλοξενεί πολύ προοδευτικές ιδέες για το πώς

πρέπει να μοιάζει μια κοινωνία. Και οι Ιρανοί έχουν συγκεντρώσει εμπειρία σε απεργίες και άλλες δράσεις, γιατί εδώ και χρόνια, καθημερινά διεξάγεται ένας τέτοιος αγώνας, ακόμη και όταν δεν απολαμβάνει μεγάλη προσοχή.

## **Πού θα οδηγήσει αυτό το κύμα διαμαρτυρίας;**

Μπορεί ακόμα και τώρα να είναι πολύ πιθανό οι διαδηλώσεις να κατασταλούν και να συντριβούν, εκατοντάδες να πεθάνουν και αρκετές χιλιάδες να συλληφθούν, να ξυλοκοπηθούν, να βασανιστούν. Για άλλη μια φορά, θα καταβληθεί ένα απίστευτα υψηλό τίμημα για την αναζήτηση της ελευθερίας. Αλλά αυτές οι διαμαρτυρίες τον Σεπτέμβριο του 2022 είναι και πάλι εγγυημένο ότι θα βαθύνουν το χάσμα μεταξύ του πληθυσμού και του IRI. Πόσο βαθύ μπορεί να είναι ένα τέτοιο ρήγμα πριν καταρρεύσουν όλα; Τι μπορεί να συμβεί ακόμη και όταν η IRI έχει πράγματι εξαφανιστεί; Θα υπάρξουν ελεύθερες εκλογές; Και ποιος θα τις κερδίσει; Μια νέα περίπτωση της Συρίας στο Ιράν είναι επίσης πιθανή – ένας μακρύς, ανεξέλεγκτος και βίαιος εμφύλιος πόλεμος και αιματοχυσία, μια χώρα σε πλήρη ερείπια. Αυτός ήταν ένας τεράστιος φόβος μεταξύ των Ιρανών, αλλά τώρα, για άλλη μια φορά, ο θυμός και η απογοήτευση ανατρέπουν τον φόβο. Και αυτό καθιστά πολλά σενάρια και προβλέψεις παρωχημένα – η ομορφιά μιας επαναστατικής κατάστασης είναι ότι τίποτα δεν μπορεί να προβλεφθεί με βεβαιότητα.

- <https://www.mei.edu/publications/country-free-fall-corruption-iran-matters>
- <https://www.iranintl.com/en/202209236867>
- <https://iranwire.com/en/iran/107848-iranwire-exclusive-khamenei-may-order-a-massacre/>
- <https://twitter.com/BalacLava04/status/1575414267570003975>
- <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/259316/umfrage/inflationsrate-im-iran/>
- <https://beyondeurope.net/707/irans-current-movement/>

- <https://twitter.com/SlingersCollec1/status/1573827769305268224>